

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 17. juuni 2021
(OR. en)

9918/21

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0156(NLE)

ECOFIN 605
CADREFIN 295
FIN 473
UEM 160

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	17. juuni 2021
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2021) 322 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS Hispaania taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2021) 322 final.

Lisatud: COM(2021) 322 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 16.6.2021
COM(2021) 322 final

2021/0156 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS

Hispaania taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta

{SWD(2021) 147 final}

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS

Hispaania taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahu,¹ eriti selle artiklit 20,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) COVID-19 puhangul on olnud häiriv mõju Hispaania majandusele. 2019. aastal oli Hispaania sisemajanduse koguprodukt elaniku kohta (SKP elaniku kohta) 84,8 % ELi keskmisest. Komisjoni 2021. aasta kevadprognoosi kohaselt vähenes Hispaania reaalne SKP 2020. aastal 10,8 % ning peaks 2020. ja 2021. aastal kumulatiivselt vähenema 5,6 %. Keskpika perioodi majandustulemusi mõjutavad pikemaajalised tegurid on muu hulgas kõrge tööpuuduse määr ja ajutiste lepingutega töötajate suur osakaal; suur välis-, era- ja valitsemissektori võlg; struktuuriliselt aeglane tootlikkuse kasv ning puudulikud investeeringud.
- (2) 9. juulil 2019 ja 20. juulil 2020 esitas nõukogu Euroopa poolaasta raames Hispaaniale oma soovitusel. Täpsemalt soovitas nõukogu riigi rahanduse valdkonnas tagada pensionisüsteemi kestlikkuse, tugevdada eelarve- ja riigihankeraamistikke kõigil valitsemistasanditel, võtta kõik vajalikud meetmed, et pandeemiale tõhusalt reageerida, ning tugevdada tervishoiusüsteemi vastupidavust ja suutlikkust, toetada majandust ja selle taastumist ning kui majandustingimused võimaldavad, järgida eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada keskmises perspektiivis usaldusväärne eelarvepositsioon ja tagada võla kestlikkus, suurendades ühtlasi investeeringuid. Tööhõive valdkonnas soovitas nõukogu soodustada üleminekut tähtajatutele töölepingutele, toetada tööhõivet töökohtade säilitamise korra, tõhusate värbamisstiimulite ja oskuste arendamise kaudu ning tugevdada tööturu- ja sotsiaalteenuste suutlikkust ning töötuskaitset, eelkõige seoses ebatüüpiliste töölepingutega töötajatega. Hariduse ja oskuste valdkonnas soovitas nõukogu parandada juurdepääsu digiõppele, vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist, parandada haridustulemusi ning suurendada haridus- ja ettevõtlussektori vahelist koostööd, et parandada tööturu vajadustele vastavate oskuste ja kvalifikatsiooniga tööjõu pakkumist, eelkõige info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas.

¹ ELT L 57, 18.2.2021, lk 17–75.

Sotsiaalpoliitika valdkonnas soovitas nõukogu parandada perekondade toetamist, tegeleda miinimumsissetuleku tagamise kavade puuduliku katvuse probleemiga ja vähendada riikliku töötusabi killustatust. Investeeringute valdkonnas soovitas nõukogu Hispaanial kiirendada investeerimisküpsete avaliku sektori investeerimisprojektide elluviimist, edendada erasektori investeeringuid ning keskenduda investeeringute tegemisel rohe- ja digipöördele, eelkõige teadusuuringute ja innovatsiooni edendamisele, puhtale ja tõhusale energiatootmisele ja -kasutusele, energiataristule ja selle sidumisele ülejäänud liiduga, raudtee-kaubaveo taristule, veemajandusele ja jäätmekäitlusele ning säästvale transpordile. Ettevõtluskliima valdkonnas soovitas nõukogu edendada turu ühtsuse seaduse rakendamist ning tagada meetmete tõhus rakendamine, et pakkuda likviidsust väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) ning füüsilisest isikust ettevõtjatele, sealhulgas maksetega viivitamist vältides. Avaliku halduse valdkonnas soovitas nõukogu Hispaanial parandada eri valitsemistasandite vahelist koordineerimist. Olles taaste- ja vastupidavuskava esitamise ajal hinnanud nende riigipõhiste soovitude rakendamisel tehtud edusamme, leiab komisjon, et seoses soovitud võtta kooskõlas stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausliga kõik vajalikud meetmed eesmärgiga pandeemiale tõhusalt reageerida ning majandust ja selle taastumist toetada, on tehtud olulisi edusamme.

- (3) 2. juunil 2021 avaldas komisjon Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011² artikli 5 alusel Hispaania kohta põhjaliku analüüsi. Komisjon järeldas oma analüüsi põhjal, et Hispaanias esineb makromajanduslik tasakaalustamatus, eelkõige seoses nii valitsemis- kui ka erasektori suure välis- ja sisevõlga kaasneva haavatavusega kõrge tööpuuduse määra kontekstis, ning et sellel on piiriülene tähtsus.
- (4) [Euroala majanduspoliitikat käsitlevas nõukogu soovitusel soovitati euroala liikmesriikidel võtta meetmeid, sealhulgas nende taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, et muu hulgas tagada majanduse taastumist toetav poliitiline kurss, ning veelgi parandada lähenemist, vastupanuvõimet ning jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu. Lisaks soovitas nõukogu tugevdada riiklikke institutsionaalseid raamistikke, tagada makromajanduslik finantsstabiilsus, viia lõpule majandus- ja rahaliidu loomine ning tugevdada euro rahvusvahelist rolli.] [Kui nõukogu soovitud pole CID vastuvõtmise ajaks vastu võetud, palume põhjenduse eemaldada].
- (5) 30. aprillil 2021 esitas Hispaania määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõike 1 kohaselt komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava. See esitati pärast konsultatsioone, mis viidi läbi kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna organisatsioonide, noorteorganisatsioonide ja muude asjaomaste sidusrühmadega kooskõlas riikliku õigusraamistikuga. Taaste- ja vastupidavuskavade riiklik omalus on aluseks nende edukale rakendamisele ja kestvale mõjule riiklikul tasandil ning usaldusväärsusele Euroopa tasandil. Kõnealuse määruse artikli 19 kohaselt on komisjon hinnanud taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ning sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistega.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

- (6) Taaste- ja vastupidavuskavadega tuleks püüda saavutada määrusega (EL) 2021/241 loodud taaste- ja vastupidavusrahastu ning nõukogu määrusega (EL) 2020/2094³ COVID-19 kriisi järgse taastumise toetuseks loodud ELi taasterahastu üldeesmärgi. Nende abil tuleks edendada liidu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, toetades määruse (EL) 2021/241 artiklis 3 osutatud kuut sammast.
- (7) Liikmesriikide taaste- ja vastupidavuskavade rakendamine on kogu ELi hõlmav investeeringuprojektide ja reformide elluviimise kooskõlastatud jõupingutus. Tänu nende reformide ja investeeringute kooskõlastatud ja üheaegsele rakendamisele ning piiriüleste projektide rakendamisele tugevdavad need reformid ja investeeringud üksteist vastastikku ning tagavad positiivseid ülekanduvaid mõjusid kogu liidus. Seega tuleneb ligikaudu kolmandik rahastu mõjust liikmesriikide kasvule ja töökohtade loomisele teiste liikmesriikide tegevuste ülekandemõjust.

Kuue samba rakendamist hõlbustavad tasakaalustatud lahendused

- (8) Määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punkti a ja V lisa punkti 2.1 kohaselt sisaldab taaste- ja vastupidavuskava suures ulatuses (hinne A) liikmesriigi majanduslikule ja sotsiaalsele olukorrale vastavaid mitmekülgseid ja piisavalt hästi tasakaalustatud lahendusi, mis asjakohasel moel hõlbustavad kõigi kuue määruse (EL) 2021/241 artiklis 3 osutatud samba rakendamist, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi eriomaseid probleeme ja rahalise toetuse suurust.
- (9) Rohe- ja digipöörde koos sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse ning soolise tasakaaluga on kava peamised valdkondadevahelised tegevussuunad ning neid toetavad asjakohased reformid ja investeeringud. Kava keskkonnasäästlikkust käsitlevad komponendid hõlmavad muu hulgas asjakohaseid meetmeid, millega toetatakse säästvat liikuvust, hoonete renoveerimist, elurikkust (sealhulgas põllumajandusliku toidutööstuse ja kalandussüsteemide ümberkorraldamist ning ökosüsteemide kaitset, mille puhul integreeritakse kliimamuutustega kohanemine), ringmajandust, veemajandust ja jäätmekäitlust, energia- ja transporditaristuid ning taastuvenergia, sealhulgas taastuvallikatest toodetud vesiniku kasutamist. Rohepöördele pööratakse tähelepanu kogu kava ulatuses alates sellistest valdkondadest nagu maksusüsteemi ajakohastamine (mis hõlmab keskkonnahoidliku maksustamise meetmeid) kuni meetmeteni, millega toetatakse rohepöördeks vajalike oskuste ja töökohtade loomist. Kui vaadelda digisammast, siis hõlmab taaste- ja vastupidavuskava mitut komponenti, mis peaksid otseselt kaasa aitama riigi digipöördele ning millel on kestav mõju. Olulised investeeringud peaksid toetama digitaristuid (sealhulgas ühenduvus, küberturvalisus ja 5G), tööstussektori (sealhulgas VKEde) digiteerimis- ja ajakohastamisprotsessi, avaliku halduse, sealhulgas õigus- ja tervishoiusüsteemide digiteerimist ning digioskuste omandamist (sealhulgas formaalhariduse, kutsehariduse ja -õppe ning elukestva õppe tasandil).
- (10) Enamik kava komponente toetab eelduste kohaselt aruka, kestliku ja kaasava majanduskasvu sammast, rakendades mitmesuguseid meetmeid, mille eesmärk on tugevdada konkurentsivõimet ja tootlikkust ning edendada teadus- ja arendustegevust ning innovatsiooni. Aruka, kestliku ja kaasava majanduskasvu valdkonnas hõlmavad asjakohased komponendid tööstuspoliitikat, VKEde toetamist, turismisektori toetamist ning teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni toetamist. Kava 30 komponendist

³ Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta määrus (EL) 2020/2094, millega luuakse Euroopa Liidu taasterahastu COVID-19 kriisi järgse taastumise toetuseks (ELT L 433I, 22.12.2020, lk 23).

18 toetavad eelduste kohaselt konkreetselt sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse sammast, rakendades meetmeid, millega edendatakse piirkondadevahelist säästvat liikuvust, haridusvõimalusi maapiirkondades digivahendite abil, investeringuid sotsiaalelamumajandusse, ajakohastatakse ja tugevdatakse sotsiaalteenuste ja kaasamise poliitikat ning ajakohastatakse aktiivset tööturupoliitikat. Meetmed, mille eesmärk on laiendada tähtajatute lepingute kasutamist tööturul või saavutada õiglasem maksustamine, avaldavad eeldatavasti positiivset mõju sotsiaalsele ühtekuuluvusele. Selleks et tugineda määruse artiklis 3 osutatud territoriaalse ühtekuuluvuse sambale, tuleks rahastu rakendamisel taotleda eri piirkondade arengutaseme ühtlustamist ning mahajäämuse vähendamist kõige ebasoodsamates piirkondades. Taaste- ja vastupidavusrahastust Kanaari saarte arengusse panustamine nõuab eritähelepanu kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 349, kuna tegemist on ELi äärepoolseima piirkonnaga, mille suhtes kohaldatakse püsivaid piiranguid ja erimeetmeid.

- (11) Mitu kava komponenti peaksid toetama tervishoiu, majandusliku, sotsiaalse ja institutsioonilise vastupidavuse sammast. Näiteks on tervishoiusüsteemi tugevdamise ja avaliku halduse ajakohastamise komponentide eesmärk tugevdada nende kahe valdkonna vastupidavust, maksusüsteemi ajakohastamise reformidega aga püütakse parandada majanduslikku ja sotsiaalset vastupidavust, muu hulgas tõhusama maksupettuste ennetamise ja tulemuslikuma kulude juhtimise kaudu. Muude meetmete abil suurendatakse riigi suutlikkust säilitada oma looduskapitali ja reageerida loodusõnnetustele. Järgmise põlvkonna poliitika sammast toetatakse, rakendades meetmeid haridussüsteemi (nt alushariduse ja lapsehoiu ning kutsehariduse ja -õppega seotud võimaluste pakkumise laiendamine), digioskuste (näiteks meetmed, mille eesmärk on vähendada digilõhet, keskendudes haavatavatele õpilastele) ja tööturu (näiteks uus noorte töötuse vastu võitlemise tegevuskava) valdkonnas. Samuti nähakse sellega ette perekonna mitmekesisust käsitleva seaduse heakskiitmine, mis hõlmab peretoetuste läbivaatamist laste vaesuse vähendamise eesmärgil.

Riigipõhistes soovitustes määratletud kõigi probleemide või nendest suure osa lahendamine

- (12) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa punktile 2.2 peaks taaste- ja vastupidavuskava aitama eeldatavasti tõhusalt lahendada kõiki probleeme või suurt osa probleemidest (hinne A), mis on kindlaks määratud asjakohastes riigipõhistes soovitustes, sealhulgas nende eelarveaspektides, ja määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 kohaselt Hispaaniale esitatud soovitustes, või probleeme, mis on kindlaks tehtud muudes asjakohastes dokumentides, mille komisjon on Euroopa poolaasta raames ametlikult vastu võtnud.
- (13) Soovitusi, mis on seotud pandeemia eelarvepoliitika meetmetega viivitamata reageerimisega, võib pidada Hispaania kava kohaldamisalast välja jäävaks, olenemata asjaolust, et liikmesriik reageeris üldiselt asjakohaselt ja piisavalt vajadusele toetada viivitamata majandust eelarvevahenditega aastatel 2020 ja 2021 kooskõlas üldise vabastusklausli sätetega. Lisaks ei ole soovitus teha piisavalt edusamme keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamisel 2020. aastal enam asjakohane, seda nii vastava eelarveperioodi lõppemise kui ka stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausli aktiveerimise tõttu 2020. aasta märtsis pandeemiakriisi kontekstis.
- (14) Kava sisaldab ulatuslikku komplekti üksteist vastastikku tugevdavaid reforme ja investeringuid, mis aitavad täielikult või märkimisväärselt lahendada Euroopa poolaasta raames Hispaaniale esitatud 2019. ja 2020. aasta riigipõhistes nõukogu

soovitustes kirjeldatud majanduslikke ja sotsiaalseid probleeme, eelkõige tööhõivevaldkonnas seoses tööturu killustatuse, aktiivse tööturupoliitika ja riiklike tööturuasutuste suutlikkusega; hariduse ja oskuste valdkonnas seoses varajase haridussüsteemist lahkumise ja tööturul vajalike oskuste, sealhulgas digioskuste tagamisega; sotsiaalpoliitika valdkonnas seoses miinimumsissetuleku tagamise kavade, töötusabi ja peretoetustega; investeeringute valdkonnas seoses rohe- ja digipöörde, strateegiliste sektorite ning teadusuuringute ja innovatsiooniga; ettevõtluskliima valdkonnas seoses turu ühtsuse seaduse, maksetega viivitamise küsimuse ja maksejõuetusraamistikuga; avaliku halduse ja riigihangete valdkonnas.

- (15) Kava hõlmab õigusreforme, mille eesmärk on vähendada ajutiste lepingute kasutamist era- ja avalikus sektoris, muu hulgas lihtsustades lepinguvalikut ning muutes tähtajatud lepingud üldkasutatavaks. Aktiivse tööturupoliitika valdkonna reformid ja investeeringud peaksid seadma esikohale haavatavad rühmad, eelkõige noorte töötuse vastu võitlemise tegevuskava ja värbamisstiimulite ratsionaliseerimise kaudu. Neid meetmeid tuleks toetada riiklike tööturuasutuste digiteerimisega, et pakkuda töötajatele ja üleminekuetapis olevatele töötajatele tõhusamat tuge.
- (16) Lühendatud tööaja kavadega saadud kogemustele tuginedes püütakse kavaga luua ka uus paindlikkus- ja stabiilsusmehhanism, et tagada ettevõtetele sisemine paindlikkus ning töötajatele stabiilsus tsükliliste või struktuursete šokkide tingimustes, pöörates eritählepanu koolitusele. Mehhanism peaks tagama töötajate tõhusa täiendus- ja ümberõppe ning hõlbustama töötajate vabatahtlikku liikuvust äriühingute sees ja nende vahel, et täita riigipõhist soovitusi säilitada tööhõive.
- (17) Mitmed kavaga ette nähtud tööturureformid sõltuvad veel sotsiaaldialoogi tulemustest ja nende lõplik ülesehitus tuleb seega alles kindlaks määrata. Need reformid peaksid olema osa terviklikust paketist, mis toetab töökohtade loomist ja ümberjaotamist ning püüab lahendada tööturu segmenteerimise probleemi. Eesmärgides peaks märkima, et neid reforme tuleks juhtida, võttes arvesse sotsiaaldialoogi ja kohaldades terviklikku lähenemisviisi, millega püütakse leida tasakaal tööturul vajaliku paindlikkuse ja turvalisuse vahel. See kehtib eelkõige uue paindlikkus- ja stabiilsusmehhanismi ning kollektiivläbirääkimiste reformi kohta.
- (18) Oskuste valdkonna investeeringute ja reformide raames 135 000 uue kutsehariduse ja -õppe pakkumise koha loomise ning töökogemuse ja mitteformaalse koolituse kaudu omandatud kutseoskuste ametliku akrediteerimisega püütakse aidata kaasa tööturu vajadustele vastavate oskuste ja kvalifikatsiooniga töötajate pakkumisele, mis peaks kaasnema riigi rohe- ja digipöördega. Hariduse valdkonnas luuakse 1 000 teenuseüksust haavatavate õpilaste toetamiseks ning rakendatakse alasooritusega õpilaste toetamise ja juhendamise programm eesmärgiga ennetada õpilaste varajast haridussüsteemist lahkumist. Lisaks parandatakse eelduste kohaselt oluliselt digiõppe kättesaadavust seadmetesse ja oskustesse tehtavate investeeringute ning veebipõhiste kursuste arendamise kaudu.
- (19) Kava hõlmab reformi, mille abil soovitakse veelgi parandada üleriigilise miinimumsissetuleku tagamise kava ülesehitust, ning näeb ette investeerimise katseprojektidesse, et toetada kavast kasusaajate sotsiaalset ja tööturule integreerumist aktiveerimismeetmete kaudu. Mõlema meetme abil püütakse täita asjaomast riigipõhist soovitusi. Muud reformid, nagu uus perekonnaseadus, sotsiaalteenuste ajakohastamine ning töötusabi lihtsustamine ja parandamine, toetavad eelduste kohaselt riigipõhiste pika perspektiivi soovitusi täitmist sotsiaalpoliitika valdkonnas.

- (20) Kava raames tehtavate avaliku sektori investeeringutega mobiliseeritakse mitmes sektoris erasektori investeeringud, sealhulgas säästva ja puhta energia ja transpordi, hoonete renoveerimise, põllumajandusliku toidutööstuse ja kalanduse, tervishoiu ja peamiste digitehnoloogiate valdkonnas, aidates seega täita investeeringuid käsitlevaid riigipõhiseid soovitusi. Ettevõtluskliimat parandavad eeldatavasti sellised reformid nagu ettevõtete asutamist ja kasvu käsitlev seadus, mis peaks edendama õigeaegsete maksete kultuuri ning kõrvaldama tarbetud ja ebaproportsionaalsed regulatiivsed tõkked. Riikliku riigihangete strateegia vastuvõtmisega aga püütakse tõhustada riigihankeid. Samuti aidatakse kavaga eelduste järgi suurendada teadus- ja innovatsioonipoliitika tõhusust, rakendades muu hulgas meetmeid, mille eesmärk on tugevdada teadusuuringute ja innovatsiooni juhtimist kõikidel tasanditel ning korraldada ümber riiklike teadusuuringute tegemine ülikoolide süsteemis ja riiklikes teadusasutustes. Meetmetega püütakse ka tugevdada koordineerimist eri valitsustasandite vahel, sealhulgas keskvalitsuse ja piirkondlike valitsuste IT-platvormide vahelise koostalitlusvõime tagamise kaudu.
- (21) Selleks et lahendada probleeme riigi rahanduse valdkonnas, hõlmab kava meetmeid, mille eesmärk on tugevdada kulude läbivaatamise süsteemi juhtimist, ning sellega nähakse ette varasematest kulude läbivaatamistest tulenevate reformide ja maksusüsteemi reformi elluviimine. Viimane peaks läbi viidama pärast seda, kui maksuekspertide komitee on andnud soovitusel, kuidas parandada riigi rahanduse kestlikkust ja tõhusust. Selles kontekstis tuleks läbi vaadata peretoetuste süsteem, et parandada selle tõhusust. Lisaks hõlmab kava olulisi tervishoiuvaldkonna meetmeid, sealhulgas investeeringuid kõrgtehnoloogilistesse seadmetesse, et aidata täita tervishoiusüsteemi vastupidavust ja suutlikkust käsitlevaid riigipõhiseid soovitusi.
- (22) Viimaks hõlmab kava pensionisüsteemi reformimist eesmärgiga säilitada selle piisavus ja pikaajaline kestlikkus. Sotsiaaldialoogi raames tuleks arutada mõningaid meetmeid, nagu indekseerimissüsteemi läbivaatamine, pensionile jäämise edasilükkamise stiimulid ja enne tähtaega pensionile jäämisega seotud regulatiivsed muudatused. See ja sotsiaalpartneritega arutatavad muud reformid, näiteks uus tööturu paindlikkuse ja stabiilsuse mehhanism, peaksid oma lõplikul kujul toetama riigi rahanduse kestlikkust keskpikas kuni pikas perioodis.
- (23) Eespool nimetatud probleemide lahendamise kaudu peaks taaste- ja vastupidavuskava aitama ka korrigeerida Hispaanias esinevat tasakaalustamatust,⁴ eelkõige seoses nii valitsemis- kui ka erasektori suure välis- ja sisevõlga suure tööpuuduse tingimustes.

Panus kasvupotentsiaali, töökohtade loomisse ning majanduslikku, sotsiaalsesse ja institutsioonilisse vastupidavusse

- (24) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile c ja V lisa punktile 2.3 aitab taaste- ja vastupidavuskava eeldatavasti mõjusalt (hinne A) tugevdada liikmesriigi majanduse kasvupotentsiaali, luua uusi töökohti, suurendada majanduse, sotsiaalvaldkonna ja institutsioonilist vastupidavust, mis aitab rakendada Euroopa sotsiaalõiguste sammast, sealhulgas laste- ja noortepoliitika edendamise abil, ning leevendada COVID-19 kriisi majandus- ja sotsiaalmõju ning suurendada sellega liidus majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ja lähenemist.

⁴

Need makromajandusliku tasakaalustamatuse aspektid vastavad määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 kohaselt antud 2019. ja 2020. aasta soovitudele.

- (25) Komisjoni talituste simulatsioonid näitavad, et kava abil on võimalik suurendada Hispaania SKPd 2024. aastaks 1,8–2,5 %⁵. Hispaania esitatud investeeringute ja reformide kogumi abil püütakse ergutada majanduskasvu mitme kanali kaudu, sealhulgas kasvatades tootmistegurite kogutootlikkust, suurendades kaubanduslikku suutlikkust ja oskusi, kõrvaldades investeerimistõkked ning tõhustades tööturgu. Eelkõige aitavad eelduste kohaselt majanduskasvule ja töökohtade loomisele enim kaasa reformid ja investeeringud hariduse ja oskuste, digiteerimise, teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas.
- (26) Kavas kirjeldatud reformide ja investeeringutega võidakse vähendada Hispaania majanduse olulisi välissektoriga seotud nõrku kohti. Näiteks investeeringud teadusuuringutesse ja innovatsiooni, tööjõu ümber- ja täiendusõppesse ning VKEde rahvusvahelistumise toetamise võivad suurendada ettevõtjate konkurentsivõimet. Lisaks võivad investeeringud taastuenergiasse ja energiatõhususse vähendada energiainporti. Kava aitab osaliselt kaasa riigi praeguse haavatavuse vähendamisele eelarve aspektist. Kavandatud poliitika, mille eesmärk on võidelda maksupettuste vastu ja neid ennetada ning tagada tõhusam avaliku sektori kulude juhtimine, muu hulgas riigihangete ja maksustamise valdkonna reformide kaudu, peaks panema aluse eelarve- ja riigihankeraamistiku tugevdamisele. Samuti eeldatakse, et kava abil vähendatakse tõhusalt territoriaalseid erinevusi reformide ja investeeringute kaudu, mille eesmärk on lahendada demograafilisi probleeme maapiirkondades ja väikestes omavalitsustes – näiteks sihtotstarbelised investeeringud energiatõhususe parandamiseks alla 5 000 elanikuga omavalitsustes, ülikiire lairibaühenduse kasutuselevõtt, ettevõtluse edendamine maapiirkondades ja õiglase ülemineku toetamine piirkondades, kus esineb kliimaneutraalsele majandusele ülemineku protsessidega seoses probleeme.
- (27) Hispaania esitatud taaste- ja vastupidavuskava hõlmab meetmeid, mille eesmärk on käsitleda varasemates riigiaruannetes ja Hispaaniale esitatud riigipõhistes soovitusetes kindlaks määratud sotsiaalse ühtekuuluvuse probleeme, mida jälgitakse sotsiaalvaldkonna tulemustabeli kaudu. Konkreetsete meetmetega käsitletakse sotsiaalkaitseüsteemi nõrkade kohtadega tegelemist, näiteks töötusabi lihtsustamist ja parandamist, mitteosamakseliste hüvitiste süsteemi ühtlustamist ja peretoetuste süsteemi läbivaatamist laste vaesuse vähendamiseks. 2020. aasta juunis vastu võetud riikliku miinimumsissetuleku tagamise kava täielikku rakendamist tuleks toetada katseprojektide kaudu, et aidata kaasa kavast kasusaajate sotsiaal-majanduslikule kaasamisele. Lisaks soovitakse kava abil tugevdada sotsiaalset ühtekuuluvust ja sotsiaalkaitseüsteemi, püüdes säilitada pensionäride ostujõu läbi aja kooskõlas teiste liikmesriikide tavadega.
- (28) Kavas on esitatud mitu reformi ja investeeringut, mis võivad aidata rakendada Euroopa sotsiaalõiguste sammast ja 7. mai 2021. aasta Porto tippkohtumisel (Porto Summit) kinnitatud tegevuskava. Need hõlmavad konkreetseid meetmeid, mille eesmärk on parandada noorte tööalast konkurentsivõimet, vähendada haridussüsteemist varakult lahkujate arvu ning veelgi suurendada alusharidusest ja lapsehoiuteenusest osa saavate laste arvu, ning meetmeid, mille eesmärk on tugevdada

⁵ Sellised simulatsioonid võtavad arvesse NGEU üldist mõju, sealhulgas ReactEU rahastamist ning programmi „Horisont“, InvestEU, õiglase ülemineku fondi, maaelu arengu ja RescEU suuremat rahastamist. Sellised simulatsioonid ei võta arvesse struktuurireformide võimalikku positiivset mõju, mis võib olla märkimisväärne.

sotsiaalkaitset, nagu eespool kirjeldatud. Aktiivse tööturupoliitika valdkonnas kavandatud reformid hõlmavad värbamisstiimulite läbivaatamist, täiskasvanuhariduse tugevdamist ning riiklike tööturuasutuste reformimist ja digiteerimist. Neid täiendavad kutsehariduse ja -õppe ning digioskuste valdkonna reformid, mis peaksid parandama töötajate tööalast konkurentsivõimet ning seega suurendama tööhõive määra ja vähendama töötuse määra. Hispaania eeldab, et kava aitab keskpikas perspektiivis oluliselt vähendada sissetulekute ebavõrdsust tänu töökohtade loomisele ja töökvaliteedi parandamisele, õiglasemale maksustamisele ja tõhusamale sotsiaalkaitsele ning tänu alusharidusse ja lapsehoiuteenusesse ning pikaajalisse hooldusse, sotsiaalteenustesse ja sotsiaalelamumajandusse tehtavatele märkimisväärtetele investeringutele.

Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimine

- (29) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktide d ja V lisa punktide 2.4 tagatakse taaste- ja vastupidavuskavaga eeldatavasti, et ükski taaste- ja vastupidavuskavas sisalduv reformide ja investeerimisprojektide elluviimise meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärkide saavutamist (hinne A) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852⁶ artikli 17 tähenduses (põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“). Kooskõlas määrusega (EL) 2021/241 ja Euroopa Komisjoni tehnilise suunisega, mis käsitleb põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamist,⁷ on Hispaania esitanud täieliku hinnangu selle kohta, et ükski kavas hõlmatud reformide ja investeerimisprojektide rakendamise meede ei kahjusta eelduste kohaselt oluliselt keskkonnanäesmärkide täitmist.
- (30) Kui valida meetmed, mis aitavad oluliselt kaasa keskkonnanäesmärgi saavutamisele või mille prognoositav mõju keskkonnanäesmärkidele on olematu või väheoluline, võib eeldada, et paljud kava meetmed (näiteks hariduse ja koolituse, tööturu, avaliku halduse ning kultuuri ja spordi puhul) juba olemuslikult keskkonnanäesmarke ei kahjusta. Teiste meetmete kohta esitatud hindamistulemustest nähtub, et need on kavandatud eesmärgiga tagada põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimine. Need meetmed hõlmavad laiaulatuslikke toetuskavu, mis hõlmavad eri sektoreid ja tegevusalasid, nagu teadus- ja arendustegevus ja innovatsioon ning tööstuse ja VKEd toetamine. Hispaania on esitanud tõendeid ja kinnitusi selle kohta, et meetmed ei tohiks oluliselt kahjustada ühegi järgmise kuue keskkonnanäesmärgi täitmist: kliimamuutuste leevendamine, kliimamuutustega kohanemine, vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse, üleminek ringmajandusele, saastuse vältimine ja tõrje ning elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine. Seal, kus vajalik, on Hispaania teinud ettepaneku rakendada leevendusmeetmeid või hõlmanud olulise kahju tekitamise vältimiseks meetmete ülesehitusse kindlad elemendid, mis peaks tagatama asjakohaste eesmärkide ja sihtide seadmise kaudu. Seda eelkõige meetmete puhul, millega toetatakse strateegilisi projekte, mis hõlmavad ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga seotud rajatise, konkreetseid jäätmekäitlustoiminguid, põllumajandustootmise niisutussüsteeme ning eri sektoreid ja tegevusalasid hõlmavaid ulatuslikke toetuskavasid.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

⁷ Komisjoni teatis „Tehnilised suunised põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamise kohta taaste- ja vastupidavusrahastu puhul“ (COM (2021) C58/01).

Panus rohepöördesse, sealhulgas elurikkuse toetamisse

- (31) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktide e ja V lisa punktide 2.5 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa rohepöördele, sealhulgas elurikkusele, või sellega kaasnevate probleemide lahendamisele. Hispaania taaste- ja vastupidavuskava hõlmab kliimaeesmärke toetavaid meetmeid summas, mis moodustab 39,7 % kava kogueraldisest ning mis on arvutatud vastavalt määruse (EL) 2021/241 VI lisas esitatud metoodikale. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 17 on riiklik taaste- ja vastupidavuskava kooskõlas riiklikus energia- ja kliimakavas 2021–2030⁸ (NECP) sisalduva teabega.
- (32) Taastumis- ja vastupidavuskava hõlmab rohepöördega seotud reforme ja investeeringuid, mis annavad iseäranis suure panuse selliste kliimaeesmärkide saavutamisse, mis tulenevad elamute ja linnapiirkondade energiatõhusust parandavate renoveerimistööde, säästva liikuvuse ja taastuvenergiaga seotud komponentidest. Seejuures võimaldab Hispaaniale antav rahaline toetus kiirendada investeeringuid, mis on vajalikud selleks, et saavutada ELi kõrgemale seatud kliimaeesmärk vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside netoheidet vähemalt 55 % võrreldes 1990. aastaga, et saavutada 2050. aastaks ELi kliimanetraalsus, nagu Euroopa Parlament ja nõukogu kliimaseaduse⁹ raamistikus esialgu kokku leppisid. Mis puudutab energiatõhusust, siis panustab Hispaania ELi tasandi eesmärgi saavutamisse integreeritud riikliku energia- ja kliimakava 2021–2030 kaudu, mille eesmärk on vähendada primaarenergia tarbimist 39,5 %. Taaste- ja vastupidavuskavas seatakse eesmärgiks renoveerida 31. augustiks 2026 vähemalt 510 000 renoveerimisprojekti raames vähemalt 355 000 ainulaadset elamut, vähemalt 600 hektari ulatuses linnapiirkonda, vähemalt 40 000 eluhoonet ja 690 000 m² ulatuses mitteiluhooneid, vähemalt 26 000 eluhoonet omavalitsustes ja alla 5 000 elanikuga linnapiirkondades ning vähemalt 1 230 000 m² ulatuses üldkasutatavaid hooneid. Kava kohaselt elamute energiatõhusust parandavatesse renoveerimistöödesse tehtavate investeeringute peale läheb oluline osa avaliku sektori toetusest, mis on riikliku energia- ja kliimakavaga selles valdkonnas ette nähtud. Need aitavad saavutada 2030. aastaks seatud energiasäästu eesmärki ning riiklikus energia- ja kliimakavas seatud renoveeritavate eluruumide arvu eesmärki. Siiski on vaja täiendavat riiklikku rahastamist, et kaasata investeeringuid kogumalus, mis on vajalik riiklikus energia- ja kliimakavas 2030. aastaks seatud eesmärgi saavutamiseks, ning et tagada erasektori investeeringute ligimeelitamiseks vajalik suhteliselt suurem võimendustegur. Taastuvenergiaga seotud reformid ja investeeringud peaksid oluliselt suurendama taastuvate energiaallikate arendamist ja kasutuselevõttu Hispaanias ning aitama saavutada riiklikus energia- ja kliimakavas seatud eesmärki, mille kohaselt peab taastuvenergia osakaal 2030. aastaks olema 42 %. Kava hõlmab toetust uuenduslike taastuvate energiaallikate kasutamisele tööstuses ja hoonetes (ligi 4 GW) ning taastuvenergia kasutamisele saartel. Elektritariistuga seotud meetmete eesmärk on edendada arukaid võrke ning võtta kasutusele paindlikkusmeetmed ja salvestuslahendused. Selleks nähakse reformidega ette tugiraamistiku loomine, et hõlbustada taastuvate energiaallikate integreerimist energiasüsteemi, energia salvestamise lahenduste kasutuselevõttu ning nõudluse

⁸ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/es_final_necp_main_en.pdf.

⁹ Põhineb komisjoni muudetud ettepanekul võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimaseadus), (COM(2020)563 final).

juhtimist ja paindlikkusteenuste osutamist. Kava kohaselt investeeritakse ka taastuvallikatest toodetud vesiniku kasutamisse ning aidatakse saavutada Hispaania üldist eesmärki paigaldada 2030. aastaks 4 GW tootmisvõimekuse tagamiseks vajalikul hulgal vesiniku elektrolüüsi seadmeid saastevaba vesiniku genereerimiseks ja rajada kuni 200 vesinikutanklat. See peaks aitama vähendada süsinikdioksiidiheidet sektorites, kus heidet on raske vähendada, näiteks tööstus- ja transpordisektor.

- (33) Kava meetmed aitavad Hispaanial saavutada riigi praegust eesmärki vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside heidet 2005. aastaga võrreldes 26 % jõupingutuste jagamise määrusega (EL) 2018/842¹⁰ hõlmatud sektorites, sealhulgas transpordi-, põllumajandus-, jäätme- ja ehitussektoris. Säästvasse liikuvusse tehtavate investeeringute eesmärk on vähendada heidet transpordisektoris, kus kasvuhoonegaaside heide endiselt kõige enam kasvab. Kava aitab kaasa Hispaania üldisele eesmärgile, mille kohaselt on 2023. aastaks paigaldatud 80 000 – 110 000 laadimispunkti ja pistikühendusega elektrisõidukite pargis vähemalt 250 000 autot. Samuti ergutatakse selle abil eraettevõtjaid asendama oma reisijate- ja kaubaveosõidukite pargis olevaid sõidukeid keskkonnasäästlikumate sõidukitega. Lisaks luuakse kava kohaselt omavalitsustes vähese heitega piirkonnad ning soodustatakse aktiivse liikumise võimaluste, näiteks jalgrattasõidu ja kõndimise võimaluse kasutamist ning parandatakse ja edendatakse linnade ühistranspordi, sealhulgas raudteetranspordi kasutamist, et vähendada erasõidukite liiklust 2030. aastaks 35 % ja õhusaastet. Kava hõlmab ka investeeringuid, mille eesmärk on suunata kaubavedu maanteelt raudteele ümber, sealhulgas ehitada lõpuni 1 400 kilomeetrit Atlandi ookeani ja Vahemere TEN-T koridore, samuti investeeringuid vesinikule või elektrienergiale üleminekuks vajalikesse raudteeveduriseadmetesse ning mitut transpordiliiki ühendavate keskuste arendamisse ja raudteede ja sadamate parema ühendatuse tagamiseks.
- (34) Mis puudutab elurikkust, siis hõlmab kava ELi uue elurikkuse strateegiaga kooskõlas olevaid meetmeid, mille eesmärk on näiteks säilitada väärtuslikke metsadest süsiniku sidujaid tulekahjude ennetamise ja tuletõrje tugevdamise kaudu ning suurendades CO₂ sidumise võimet tõhusamate säästva metsamajandamise meetmete rakendamise abil. Investeeringud elurikkuse säilitamisse, mille puhul on seatud eesmärgiks 50 000 hektarit 30. juuniks 2026 (sealhulgas märgalad), ja ökosüsteemide taastamisse, mille puhul on seatud eesmärgiks 30 000 hektarit 31. detsembriks 2024, peaksid samuti aitama kliimamuutusi leevendada ja nendega kohaneda. Meetmed on seotud ka vee- ja maismaaökosüsteemide ning nende elurikkuse kaitse, säilitamise ja taastamisega. Lisaks toetab kava ökoloogilist ühendatust ja edendab rohelist taristut, sealhulgas linnapiirkondades.
- (35) Samuti hõlmab taaste- ja vastupidavuskava jäätmekäitlust käsitlevate õigusaktide täiustamise meetmeid ning sellega kaasnevad ringmajandust edendavad investeeringud. Meetmetega püütakse ka parandada veemajandust reoveelekke vähendamise ja vee taaskasutuse suurendamise kaudu. Veel nähakse kavaga ette investeeringud üleujutusrisi maandamisse ja rannikualade kohandamisse, põhjavee ja

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

põhjaveekihtide olukorra taastamisse ja parandamisse, veekasutuse tõhustamisse põllumajanduses ning nitraadireostuse vähendamisse.

Panus digipöördesse

- (36) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile f ja V lisa punktile 2.6 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses tõhusalt kaasa (hinne A) digipöördele või sellega kaasnevate probleemide lahendamisele. Nende meetmetega panustatakse digivaldkonna eesmärkide saavutamisse summas, mis moodustab 28,2 % kava kogueraldisest ja mis on arvutatud vastavalt määruse (EL) 2021/241 VII lisas esitatud metoodikale.
- (37) Taaste- ja vastupidavuskava hõlmab investeringuid ja reforme, millel on eeldatavasti pikaajaline mõju digipöördele majandus- ja sotsiaalsektoris ning mis aitavad märkimisväärselt lahendada digipöördega kaasnevaid probleeme. Eelduste kohaselt investeerib Hispaania eelkõige sellistesse valdkondadesse nagu digioskused, ettevõtluse digiteerimine ja kõrgtehnoloogia integreerimine ettevõtlussektoris. Horisontaalseid meetmeid, mis toovad kasu kogu majandusele ja tervele elanikkonnale (nt paremal tasemel ühendatus), täiendavad sihipärased meetmed, mis on suunatud konkreetsetele sektoritele (nt turism, VKEd, kultuur ja meedia) või konkreetsetele elanikkonnarühmadele (nt üliõpilased, riigiteenistujad ja töötud). Kava hõlmab järgmise seitsme strateegilise kava rakendamist Hispaania 2025. aasta digiarengu tegevuskava raames: ühendatuse kava, 5G edendamise strateegia, riiklik tehisintellekti strateegia, riiklik digioskuste kava, avaliku halduse digiteerimise kava, VKEde digipöörde kava ja Hispaania audiovisuaalkeskuse kava. Kavandatud digivaldkonna meetmete puhul võetakse arvesse ELi digistrateegiat, Euroopa tööstusstrateegiat, ELi oskuste tegevuskava, Euroopa sotsiaalõiguste sammast, Euroopa haridusruumi ja digiõppe tegevuskava.
- (38) Kava hõlmab investeringuid, mille eesmärk on kaotada digilõhe linna- ja maapiirkondade vahel ning võimaldada 5G-ühenduvuse potentsiaali täielikku kasutamist. Ette on nähtud investeringud ülikiire lairibaühenduse kasutuselevõtuks teatavates piirkondades, kus vajalikku taristut selleks veel ei ole, näiteks maapiirkondades või ajaloolistes linnakeskustes. 5G-võrk võetakse eeldatavasti kasutusele Prantsusmaa ja Portugaliga jagatavate piiriüleste lõikude teatavates osades, peamiste riiklike transpordikoridoride teatavates osades, mobiilsideoperaatorite teenusepiirkonnast välja jäävates piirkondades ning teatavates tähtsates kesksetes kohtades, nagu ettevõtluspargid, tööstuspiirkonnad ja kesksete avalike teenuste osutamise kohad. Toetatakse haavatavatele rühmadele ja VKEdele ühendusteenuste osutamist, et suurendada internetiga ühendatud inimeste ja ettevõtjate osakaalu. Kava hõlmab meetmeid elanikkonna digioskuste taseme tõstmiseks, sihipäraseid meetmeid haridussüsteemi jaoks (nt hariduse, õpetajakoolituse ja kutsehariduse digiteerimist), investeringuid töötajate ja tööotsijate ümber- ja täiendusõppeks. Lisaks hõlmab kava toetust ettevõtluse digiteerimiseks ja kõrgtehnoloogia integreerimiseks, kusjuures VKEdele pakutakse eritoetust digitööriistakomplekti ulatusliku juurutamise kaudu. Veel hõlmab kava reforme ja investeringuid kõrgema taseme digioskuste arendamiseks (sealhulgas tehisintellekti ja küberturvalisuse valdkonnas), mis eeldatavasti suurendavad usaldust digiteenuste ja -tehnoloogia vastu ning aitavad neid kõrgetasemelisi digitehnoloogiaid püsivalt kasutusele võtta. Samuti hõlmab kava terviklikku paketti reforme ja investeringuid, mille eesmärk on parandada avaliku halduse digiteerimist kõigil tasanditel, pöörates eritähelepanu vastastikusele sidumisele ja koostalitlusvõimele. Nendega on hõlmatud kohtusüsteem, maksuhaldus,

avalikud tööturuasutused, digitaalsed riigihanked, rahvatervis, transpordisektor, ökosüsteemide ja elurikkuse kaitse, rannikualade säilitamine ja veemajandus ning elektrivõrgud.

Püsiv mõju

- (39) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile g ja V lisa punktile 2.7 on taaste- ja vastupidavuskaval Hispaaniale eeldatavasti suures ulatuses (hinne A) püsiv mõju.
- (40) Kavas kirjeldatud reformid peaksid kaasa tooma struktuurse muutuse asjaomastes poliitikavaldkondades ja halduses, eelkõige tööturu tugevdamise ja sotsiaalkaitse ajakohastamise ning halduse toimimise tõhustamise teel, sealhulgas viimase digiteerimise kaudu. Mis puudutab tööturgu, siis on kavas esitatud mitmesugused reformid, mille eesmärk on vähendada töötust ja tööturu killustatust, sealhulgas avaliku halduse valdkonnas. Need meetmed avaldavad eelduste kohaselt püsivat mõju, eelkõige edendades kvaliteetsete töökohtade loomist ja aidates vähendada pikaajalist kõrget tööpuuduse määra, panustades samas kestlikul viisil sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamisse. Kava hõlmab ka asjakohaseid reforme oskuste, eriti digioskuste valdkonnas, keskendudes eelkõige kehva kvalifikatsiooniga töötajate täiendusõppele ja tööjõu ümberõppele kooskõlas tööturu vajadustega. Sotsiaalkaitse ajakohastamisel ja tõhustamisel võib olla püsiv mõju, mis aitab saavutada suuremat tööturul osalemist, stabiliseerida sissetulekut majandustsükli vältel, edendada kõigi sotsiaalset ja majanduslikku integratsiooni ning vähendada ebavõrdsust. Avaliku halduse digiteerimisega peaksid kaasnema meetmed, millega tagatakse, et avaliku sektori poliitika kohta tehakse mõjuhinnangud ja hindamised, sealhulgas nende kulude kohta. Lisaks peaksid kavandatud riigihankesüsteemi ja maksejõuetusraamistiku reformid toetama vahendite ja varade tõhusamat jaotamist riigis.
- (41) Taaste- ja vastupidavuskava hõlmab arvukalt investeeringuid, millega toetatakse innovatsiooni ning edendatakse valdkonna ajakohastamist ja konkurentsivõimet (eriti VKEde puhul), et saavutada pikaajaline mõju. Meetmed peaksid aitama Hispaania kiiremini rakendada kestlikkuse ja digiteerimise põhimõtteid. Nendes valdkondades ette nähtud investeeringuprojektide täielik elluviimine võib anda Hispaania ettevõtetele paremad võimalused konkureerida digi- ja rohepöörde tulemusena tekkivatel turgudel, vähendada traditsioonilise tööstuse CO₂ heidet ning edendada uut, tõhusat ja jätkusuutlikku majandust. Taaste- ja vastupidavuskava raames investeeritakse Hispaania hoonete energiatõhusust parandavatesse renoveerimistöodesse. Lisaks püütakse kavaga aidata saavutada rahvusvaheliselt kokku lepitud CO₂ heite vähendamise ja õhukvaliteedi parandamise eesmäärke linnakeskkonna ümberkujundamise meetmete kaudu. Eelduste kohaselt toetavad kõik need meetmed Hispaania energiasüsteemi ümberkujundamist ning vähendavad keskpikas perspektiivis sõltuvust energiaimpordist, kaitstes ühtlasi looduskapitali ja ökosüsteeme. Kava püsivat mõju saab suurendada ka kava ja muude ühtekuuluvuspoliitika fondidest rahastatavate programmide vahelise koostöö tõhustamise kaudu, tegeledes põhjalikult eelkõige sügavalt juurdunud piirkondlike probleemidega ja soodustades tasakaalustatud arengut.

Seire ja rakendamine

- (42) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile h ja V lisa punktile 2.8 on taaste- ja vastupidavuskavas kavandatud kord piisav (hinne A), et tagada taaste- ja

vastupidavuskava, sealhulgas kavandatud ajakava, eesmärkide ja sihtide ning nendega seotud näitajate tõhus seire ja elluviimine.

- (43) Taaste- ja vastupidavuskava rakendamise riiklik kord on sätestatud 30. detsembri kuninglikus dekreetseaduses nr 36/2020, millega kiidetakse heaks kiireloomulised meetmed avaliku halduse ajakohastamiseks ja taastekava rakendamiseks. Taastamise, ümberkujundamise ja vastupidavuse komisjon, kuhu kuuluvad kõik kava eest vastutavad ministrid, vastutab poliitikasuuniste eest ning seda peaks juhtima valitsusjuht. Taastamiskava eest vastutav asutus on rahandusministeeriumi juurde kuuluv uus Euroopa fondide peasekretariaat. Kõnealune asutus peaks koostama komisjonile maksetaotlused pärast seda, kui asjaomaste sihtide ja eesmärkide saavutamise eest vastutavad asutused on teatanud, et need on täidetud, ning keskvalitsuse peakontrolör (IGAE) nende saavutamist piisaval moel kinnitab. Üldiselt on eesmärgid ja sihid selged ja realistlikud ning nende saavutamise hindamiseks kavandatud näitajad asjakohased, aktsepteeritavad ja usaldusväärsed. Lisaks on eesmärkide ja sihtide järjestus piisavalt selge, et võimaldada makseid ja edusammude jälgimist, ning kajastab meetmete rakendamise jõulist kiirendamist, kuna enamik eesmarke ja sihte on koondatud ajavahemikku 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2023. Eesmärgid ja sihid on asjakohased ka juba lõpuleviidud meetmete puhul, mis on abikõlblikud vastavalt määruse artikli 17 lõikele 2. Väljamaksetaotluse põhjendamiseks on vaja need eesmärgid ja sihid saavutada õige ajaks rahuldaval tasemel. Tuleks luua integreeritud infosüsteem, mida kasutavad ühiselt kõik asjaomased haldusasutused.
- (44) Liikmesriigid peaksid tagama, et rahastust antavast rahalisest toetusest teavitatakse ja seda tunnustatakse kooskõlas määruse (EL) nr 2021/241 artikliga 34. Tehnilise toetuse vahendi raames võib liikmesriikide kava rakendamiseks taotleda tehnilist abi.

Kulud

- (45) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile i ja V lisa punktile 2.9 on taaste- ja vastupidavuskavas esitatud põhjendused kava hinnangulise kogukulu summa kohta mõeldukas ulatuses (hinne B) mõistlikud ja põhjendatud, kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ning vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.
- (46) Hispaania on esitanud iga taaste- ja vastupidavuskavas hõlmatud investeeringu ja reformi kohta eraldi kuluproгноosid, tuginedes kulude põhjendamisel mitmele allikale. Need hõlmavad muu hulgas konkreetselt kava jaoks korraldatud osalemiskutseid, rahvusvaheliste organisatsioonide esitatud välistmaterjale ja hankelepinguid, milles osutatakse sarnastele teenustele või samalaadsetele varasematele investeeringutele. Seega peetakse enamiku kavas hõlmatud meetmete kuluproгноose mõistlikuks. Hispaania on kasutanud lihtsustatud kuluvõimalusi nii kindla määraga maksete kui ka ühikuhindade puhul. Keskvalitsuse peakontrolör (IGAE) on esitanud sõltumatu kinnituse selle kohta, et kava kuluproгноosid on suuresti põhjendatud. Taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on kooskõlas kavandatud reformide ja investeeringute laadi ja liigiga. Seega peetakse enamiku kavas hõlmatud meetmete kuluproгноose realistlikuks. Hispaania on esitanud piisavalt teavet ja tõendeid selle kohta, et hinnangulised kogukulud ei ole kaetud liidu olemasoleva või kavandatava rahastamisega. Viimaks on taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

Finantshuvide kaitse

- (47) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktide j ja V lisa punktide 2.10 on taaste- ja vastupidavuskavas kavandatud kord ning käesolevas otsuses sisalduvad täiendavad meetmed piisavad (hinne A), et tagada kõnealuse määruse alusel eraldatud vahendite kasutamisel korruptsiooni, pettuste ja huvide konflikti ärahoidmine, avastamine ja kõrvaldamine, ning need peaksid eeldatavasti aitama tulemuslikult vältida topeltrahastamist kõnealuse määruse ja muude liidu programmide alusel. See ei piira muude õigusaktide ja vahendite kohaldamist, millega edendatakse ja jõustatakse ELi õiguse järgimist, sealhulgas korruptsiooni, pettuste ja huvide konfliktide ennetamiseks, avastamiseks ja korrigeerimiseks, ning liidu rahaliste vahendite kaitsmiseks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2020/2092.
- (48) Taaste- ja vastupidavuskavas kirjeldatud sisekontrollisüsteem põhineb töökindlatel protsessidel ja struktuuridel, mis arendati eelnevalt välja struktuurifondide jälgimiseks. Selles on selgelt määratletud osalejad ning nende rollid ja kohustused sisekontrolliülesannete täitmisel. Auditeerimisasutuse ülesannetes on Hispaania keskvalitsuse peakontrolör (IGAE), kes koordineerib ka piirkondlike asutuste tööd. IGAE koos eri ametiasutuste sisekontrolliüksustega on peamised kava kontrollimise ja auditeerimise eest vastutavad osalejad. Kokkuvõttes on kontrollisüsteem ja muu asjakohane korraga seonduv, sealhulgas lõplike abisaajate kohta andmete kogumine ja kättesaadavaks tegemine määruse (EL) 2021/241 kohaste vahendite kasutamisel piisavad korruptsiooni, pettuste ja huvide konflikti ärahoidmiseks, avastamiseks ja kõrvaldamiseks ning selleks, et vältida topeltrahastamist kõnealuse määruse ja muude liidu programmide alusel. Lisada tuleks konkreetne eesmärk, et tagada integreeritud teabesüsteemi juurutamine, sealhulgas lõplike abisaajate, töövõtjate, alltöövõtjate ja tegelike tulusaajate andmete kogumise ja säilitamise kohustuse täitmine kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 22.
- (49) Hispaania on märkinud, et kavas kirjeldatud kindlate haldus- ja aruandlusnõuete täitmise eesmärgil töötatakse välja integreeritud süsteem eesmärkide ja sihtide haldamiseks ning nendega seotud aruandluse tagamiseks. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 20 lõike 5 punktide e peaks Hispaania rakendama kõnealust meetet, et tagada kooskõla kõnealuse määruse artikliga 22, ja kinnitama selle rakendamise olekut esimese maksetaotlusega, kasutades selleks ette nähtud auditiaruannet. Aruandes tuleks analüüsida kõiki seonduvaid tuvastatud nõrku kohti ja võetud või kavandatud parandusmeetmeid.
- (50) Lisaks tuleks konkreetse eesmärgina (mis tuleb täita hiljemalt esimese maksetaotluse esitamise ajaks) kehtestada kord ja vorming, mille alusel peavad riigi, autonoomsete piirkondade ja kohalikud avaliku sektori üksused esitama teavet, et võimaldada kava alusel rahastatavate projektide järelevalvet ja kuluarvestust.

Kava sidusus

- (51) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktide k ja V lisa punktide 2.11 sisaldab kava suures ulatuses (hinne A) reformide ja avaliku sektori investeerimisprojektide rakendamise meetmeid, millega tagatakse tegevuste sidusus.
- (52) Taaste- ja vastupidavuskavaga on esitatud terviklik ja tasakaalustatud reformide ja investeringute pakett. Komponentide raames võetavad meetmed tugevdavad üksteist, kuna kõik komponendid hõlmavad tasakaalustatud reforme ja investeringuid. Lisaks on eri komponentide raames võetavad meetmed ka vastastikku toetavad ja täiendavad. Veel pakutakse kavas suur hulk reforme, mis peaksid üldiselt hõlbustama kõigi kavaga

hõlmatud meetmete rakendamist, parandades valdkondlikku reguleerimist ja ettevõtluskliimat. Avaliku sektori institutsioonide tugevdamine reformidega, mille eesmärk on parandada avaliku halduse toimimist ja koostalitlusvõimet, hõlbustab eelduste kohaselt reformide ja investeringuprojektide tulemuslikku elluviimist ning suurendab aruandekohustust kodanikuühiskonna vastu. Meetmed, mille eesmärk on aidata tugevdada avaliku sektori institutsioone ja süsteeme, peaksid ühtlasi aitama kaasa eelarveseisundi parandamisele ning kestlikkuse tagamisele. Asjaolu, et paljud reformid tehtaks kiiresti kava kahe esimese aasta jooksul (1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2022), peaks võimaldama investeringud tõhusalt ellu viia.

Võrdõiguslikkus

- (53) Hispaania on esitanud hulgaliselt teavet selle kohta, kuidas aitab kava eelduste kohaselt tagada soolist võrdõiguslikkust ja kõigile võrdseid võimalusi ning neid eesmärke peavoolustada. Taaste- ja vastupidavuskavas pööratakse suurt tähelepanu soolisele tasakaalule, mis on kava üks neljast valdkonnaülesest tegevussuunast. Kavas on hulk meetmeid, mis aitavad otseselt vähendada soolist ebavõrdsust, näiteks info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonna spetsialistide elukutsete propageerimine naiste seas, meetmed palkade läbipaistvuse ja soolise võrdõiguslikkuse kavade rakendamise edendamiseks ettevõtetes, alusharidus- ja lapsehoiuteenuse pakkumise suurendamine, investeringud, millega toetatakse naiste osalemist ettevõtluses ning haavatavatesse rühmadesse kuuluvate naiste sotsiaalset ja tööalast integreerimist.

Julgeolekualane enesehindamine

- (54) Hispaania on esitanud digivõimekusse ja -ühendatusesse tehtavate investeringute jaoks määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõike 4 punkti g kohase julgeolekualase enesehindamise hinnangu. Kava komponendis nr 15 (digiühenduvus) on Hispaania selgitanud, et komponendi all kavandatud kahe reformi ühe osana rakendab ta ühenduvust käsitlevat Euroopa Komisjoni soovitus¹¹ ning seadust, mis käsitleb 5G elektroonilise side võrkude ja teenuste turvalisuse tagamise nõudeid ning et see seadus võtab arvesse Euroopa Komisjoni 29. jaanuari 2020. aasta teatises „5G turvaline kasutuselevõtt ELis: ELi meetmepaketi rakendamine“¹² esitatud peamisi soovitusi.

Piiriülesed ja mitut riiki hõlmavad projektid

- (55) Hispaania taaste- ja vastupidavuskava hõlmab meetmeid, mis peaksid võimaldama edendada olemasolevaid piiriüleseid või mitut riiki hõlmavaid projekte transpordi (TEN-T: Vahemere ja Atlandi koridoride ning Kesk-Pürenee raudteeühendused) ja digiühenduvuse (veealuste kaablite kasutamine) valdkonnas. Kava hõlmab ka meetmeid, mis eelduste kohaselt hõlbustavad Hispaania ettevõtjate osalemist võimalikes piiriülestes või mitut riiki hõlmavates projektides, sealhulgas potentsiaalselt üleeuroopalist huvi pakkuvates tähtsates projektides sellistes valdkondades nagu mikroprotsessorid, saastevaba vesinik, turvaline satelliitside ning järgmise põlvkonna pilv- ja servandmetöötlus.

Konsultatsiooniprotsess

- (56) Nagu on nõutud määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõike 4 punktis q, sisaldab Hispaania taaste- ja vastupidavuskava selle ettevalmistamiseks ja rakendamiseks läbi

¹¹ C (2020) 6270.

¹² COM/2020/50.

viidud konsultatsiooniprotsessi kokkuvõtet. Kava ettevalmistamise etapis pidas Hispaania sihipäraseid konsultatsioone sotsiaalpartnerite, sidusrühmade ja nõuandekomisjonidega. Hispaania korraldas ka osalemiskutseid, et innustada ettevõtjaid osalema investeringute kavandamises. Nende osalemiskutsete abil kogusid ametiasutused hulgaliselt ettepanekuid, millele tuleks kavaga toetatavate strateegiliste projektide puhul tugineda.

- (57) Selleks et tagada asjaomaste osalejate omalus, on väga oluline kaasata kavaga hõlmatud investeringuprojektide ja reformide elluviimisse kõik asjaomased piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused ning sidusrühmad, sealhulgas sotsiaalpartnerid. Kava rakendamisse laiemal omanike ringil kaasamine aitaks suurendada selle tõhusust ja oodatavat pikaajalist mõju. Taaste- ja vastupidavusrahastu määruses tunnistatakse, et piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused on reformide ja investeringute elluviimisel olulised partnerid. Kava rakendamiseks on Hispaania käivitanud uue valdkondliku taastamise, ümberkujundamise ja vastupidavuse konverentsi, et koordineerida piirkondlike ja kohalike üksuste ning keskvalitsuse tegevust. Lisaks peaksid varem algatatud eri poliitikavaldkondade valdkondlikud konverentsid toetama nende pädevusvaldkonda kuuluvate erimeetmete rakendamist. Kavas rõhutatakse, et kavaga esitletud mitmete asjakohaste meetmete, näiteks tööturu- ja pensionisüsteemi reformide lõplikul kavandamisel konsulteeritakse sotsiaalpartneritega.

Positiivne hinnang

- (58) Pärast seda, kui komisjon on andnud Hispaania taaste- ja vastupidavuskavale positiivse hinnangu ning leidnud, et kava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele kooskõlas kõnealuse määruse artikli 20 lõikega 2 ja V lisaga, tuleks käesolevas otsuses sätestada kava rakendamiseks vajalikud reformid ja investeerimisprojektid, asjakohased eesmärgid, sihid ja näitajad ning summa, mille liit on kava rakendamiseks mittetagastatava rahalise toetuse vormis kättesaadavaks teinud.

Rahaline toetus

- (59) Hispaania taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on 69 528 050 000 eurot. Kuna taaste- ja vastupidavuskava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele ning selle hinnanguline kogukulu on Hispaania jaoks ette nähtud maksimaalsest rahalisest toetusest suurem, peaks Hispaania taaste- ja vastupidavuskava jaoks eraldatav rahaline toetus olema võrdne Hispaaniale kättesaadava rahalise toetuse kogusummaga.
- (60) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikele 2 ajakohastatakse Hispaania maksimaalse rahalise toetuse arvutust 30. juuniks 2022. Vastavalt kõnealuse määruse artikli 23 lõikele 1 peaks Hispaania jaoks ette nähtud summa olema võimalik siduda juriidiliste kohustustega 31. detsembriks 2022. Vajaduse korral peaks nõukogu pärast maksimaalse rahalise toetuse ajakohastamist muutma komisjoni ettepaneku põhjal põhjendamatu viivitusega käesolevat otsust, et lisada sellesse ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus.
- (61) Antavat toetust rahastatakse laenust, mille komisjon võtab liidu nimel nõukogu otsuse (EL, Euratom) 2020/2053¹³ artikli 5 alusel. Toetus makstaks osamaksetena välja siis,

¹³ ELT L 424, 15.12.2020, lk 1.

kui Hispaania on rahuldavalt täitnud taaste- ja vastupidavuskava rakendamisega seotud asjaomased eesmärgid ja sihid.

- (62) Hispaania on taotlenud eelmakset, mis moodustab rahalisest toetusest 13 %. Summa tuleks teha Hispaaniale kättesaadavaks määruse (EL) 2021/241 artikli 23 lõike 1 kohase rahastamislepingu jõustumise korral ja sellega kooskõlas.
- (63) Käesolev otsus ei tohiks mõjutada selliste menetluste tulemust, mis on seotud liidu vahendite eraldamisega muude kui määruse (EL) 2021/241 kohaste liidu programmide raames, ega selliseid menetlusi, mis on seotud siseturu toimimise moonutamisega ja mida võidakse alatatada eelkõige ELi toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teavitada komisjoni võimalikest riigiabi juhtudest,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmine

Hispaania taaste- ja vastupidavuskavale määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide alusel antud hinnang kiidetakse heaks. Taaste- ja vastupidavuskava kohased reformid ja investeerimisprojektid, taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamise kord ja ajakava, sealhulgas asjakohased eesmärgid ja sihid, kavandatud eesmärkide ja sihtide saavutamiseks seotud asjakohased näitajad ning komisjonile vajalikele alusandmetele täieliku juurdepääsu andmise kord on esitatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2

Rahaline toetus

1. Liit teeb Hispaaniale tagastamatu toetusena kättesaadavaks rahalise toetuse summas 69 512 589 611 eurot¹⁴. 46 592 869 727 eurot on võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega 31. detsembriks 2022. Olenevalt määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikega 2 ette nähtud ajakohastamisest, mille raames arvutatakse Hispaania puhul summa, mis on eespool nimetatud summaga võrdne või sellest suurem, on alates 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023 võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega lisaks 22 919 719 884 eurot.
2. Komisjon teeb liidu rahalise toetuse Hispaaniale kättesaadavaks osamaksetena vastavalt lisas sätestatule. Eelmaksena tehakse kättesaadavaks 9 036 636 649 eurot, mis moodustab 13 % rahalisest toetusest. Komisjon võib eel- ja osamaksed välja maksta ühes või mitmes osas. Osade suurus sõltub rahaliste vahendite kättesaadavusest.
3. Eelmaksed tehakse määruse (EL) 2021/241 artikli 23 lõike 1 kohase rahastamislepingu jõustumise korral ja sellega kooskõlas. Eelmaksed tasaarvestatakse, arvates need proportsionaalselt maha osamaksetest.
4. Osamaksete tegemine vastavalt rahastamislepingule sõltub kättesaadavatest rahalistest vahenditest ja komisjoni otsusest, mis tehakse kooskõlas määruse (EL)

¹⁴ See summa vastab rahaeraldise summale, mis jääb alles pärast määruse (EL) 2021/241 artikli 6 lõikes 2 sätestatud kuludest Hispaania proportsionaalse osa mahaarvamist ning mis arvutatakse vastavalt kõnealuse määruse artiklis 11 sätestatud metoodikale.

2021/241 artikliga 24 selle kohta, et Hispaania on rahuldavalt täitnud taaste- ja vastupidavuskava rakendamisega seotud asjakohased eesmärgid ja sihid. Tingimusel et lõikes 1 osutatud juriidilised kohustused jõustuvad, peavad toetuse väljamaksmiseks olema eesmärgid ja sihid täidetud hiljemalt 31. augustiks 2026.

Artikkel 3

Adressaat

Käesolev otsus on adresseeritud Hispaania Kuningriigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*